

Koncertekről

Fittler Katalin

Concerto Budapest 2022. szeptember 23.

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Az évadkezdés mindig örömnappal a koncertlátogatók számára. Akkor is, ha a nyár sem telt „uborkaszezonban” miként idén, amikor több szimfonikus zenekarunk együttesként avagy kisebb-nagyobb formációkban, jelentős számban gondoskodott az élőzene-rajongóknak hallgatnivalóról, mondhatni – ha nem is egyenletes elosztásban –, országszerte. A tényleges évadkezdésnél a funkció is hozzájárul a ranghoz – s a centralizált rendezvényszervezés megszűnté óta voltaképp megsokszorozódott ez az ünnep-lehetőség, hiszen a többségében zenekarok mentén szerveződő publikum valamennyi csoportja részeseül ilyesmiben. Aki pedig megengedheti magának az „átjárást”, vagyis nem csupán egyetlen, általa kiválasztott együttes produkciói iránt érdeklődik, dűskálhat ilyen ünnepi alkalmakban. Ráadásul idén a Műpa a vendégzenekarok meghívásával tovább gazdagította ezt a panorámát.

A Concerto Budapest, amelynek tagjai a nyári programokban is szép számmal jeleskedtek, rögvest két évadnyitó koncerttel készült a Zeneakadémián. Közülük az első, a szeptember 23-i est, programjával csatlakozott ahhoz a vonulathoz, amely idén egészen kivételes mértékben állította reflektorfénybe Bartók műveit. Hagyományosan a szerző halála napjának előestjén a Nemzeti Filharmonikusok rendez részben vagy egészben Bartók-művekből összeállított hangversenyt – idei kínálatukhoz terjedelmes „Auftaktot” kínált több együttes. 23-án a Zeneakadémián Mahler I. szimfóniája előtt Bartók II. hegedűversenye szerepelt a műsoron, másnap fiatalkori hegedűversenyét játszotta Kelemen Barnabás szólójával a Fischer Iván vezényelte Amszterdami Concertgebouw Zenekara, 25-én pedig a Műpában ismét a „nagy” hegedűverseny került előadásra a Nemzeti Filharmonikusok évadnyitó hangversenyén (Banda Ádám szólójával, Dohnányi Oliver vezényletével).

Az idén az évadkezdés immár hagyományos „Európai hidak” rendezvénysorozata Budapestet és Amszterdamot köti össze – Amszterdam egyébként a II. hegedűverseny ősbemutatójával írta be magát a Bartók-életműbe (ezt öt évvel később követte a budapesti bemutató). 78 éve szerepel műsoron fővárosunk koncerttermeiben a remekmű, amely mindinkább felzárkózott a nagyközönség által is befogadott (mondhatni, kedvelt) Bartók-művek közé. Éppen ezért nem kis meglepetést okozott, hogy az ünnepi est rangos szólistája – kottából játszotta. Régi

hagyománya van annak, hogy a versenyművek szólistája kotta nélkül játszik, s ez a gyakorlat megfér azzal, hogy a „ritkaságokat”, kortárs-bemutatókat nem memorizálja (a nemritkán mindössze egyetlen előadás kedvéért) a szólista. Nem kétséges: a kottából való megszólaltatáshoz is „tudni kell” a művet, tehát a kevésbé alapos felkészülésnek még csak a gyanúja sem merülhet fel ilyen esetekben. Mégis, az „előadás”-hoz képest „felolvasás” jellegű érvényesül ilyenkor, lett légyen bármilyen kidolgozott is a szólam. A személyességnek az a többször kerül háttérbe, amit nemritkán „interpretáció” címszóval emlegetünk. Valamiféle zsigeri távolságtartás érződik – s még ha látvány nélkül nem is lenne megfelfejthető e jelenség oka, a pódium látványa ilyesmire árulkodik.

Baráti Kristóf hegedűhangja természetesen elragadó, imponáló az a perfekció, ami játékából árad. És a zenekarral való összhangjában sem találni kivételt, kiváltképp, mivel a kitűnő szólista inspirálóan hat az együttesre, amely élén a mindmáig szólistaként és kamaramuzsikusként is aktív hegedűművész, Keller András áll, aki tehát többfunkciósan is alapos ismerője a kompozíciónak. Ünnepi csend, feszült figyelem a nézőtérén, majd lelkes tapsvihár. S talán még intenzívebb a ráadás Bach-tételt követően.

Ugyanígy a lelkes fogadtatás jutott Mahler I. szimfóniájának is, jogosan. Olyan intenzív muzsikálást hallottunk, amelyben nem voltak üresjáratok, elsikkadó mellékszólások. A kidolgozott szólóállások mindig arányos kíséretbe ágyazódtak, és a hallgató úgy érezhette: érdemes figyelni, mert megannyi olyan részletre figyelhetett fel, amely korábban elkerülhette a figyelmét (akár mert más interpretációkban másként működött a dinamikai finomhangolás).

A hallgató, aki az élőzenét választotta, az itt-és-most születő hangzásnál való jelenlétet, megint megerősödött abban a meggyőződésében, hogy az „egyszeriség” pótolhatatlan élmény. Jó volt ott lenni!

Nem lenne teljes a beszámoló két apró diszsonancia nélkül. Újított a Concerto Budapest a „műsorismertetőn”, személyes élmény megosztására kérve fel egy-egy ismert-ismeretlen zenekarot. Körner Tamás, Baráti Kristóf menedzsere, írásban rögzítve elfogultságát, arra a megállapításra jutott, hogy „Baráti Kristófnál autentikusabb előadója ma aligha van a világon Bartók versenyműveinek” – ami felett legjobb esetben is az „ízlések és pofonok...” közhely-fordulattal tehetjük túl magunkat (szerintem épp Baráti eddigi pályája és mindenkorai teljesítménye feleslegessé teszi az effajta „ajánlást”). Aki pedig meggyőzésre szorulna, annak aligha nyom eleget a latba az, hogy hasonló véleményen vannak olyanok, mint „London, Moszkva vagy Chicago koncertrendezői és közönsége is”.

A másik: általánosabb jelenség. Szinte „hungaricumnak” tekinthető, hogy több zenekarunkban is vannak olyan játékosok (nemritkán vonós szólamvezetők), akik látványos koreográfiával hívják fel a figyelmet – magukra. Oly módon eltúlzott mozgással nagyítanak fel részleteket (akár egy sforzatot, akár pizzicato fordulatot), hogy a látvány eltereli a figyelmet a nagyobb egység(ek)ről. Nem beszélve arról, hogy a mögöttük ülő játékosok számára zavaró lehet ez! Kétségtelen: zeneileg érzékeny játékosokról van szó, ám az effajta látványelemzés (kiváltképp effektus-jellegű mikrostruktúrák esetében) nem ad többletet a hangzásélményhez képest, sőt, vélhetőleg a hangszereseknek sincs szükségük a kívánt megvalósításhoz ilyesfajta túlzó mozdulatokra. Az pedig mindenképp méltatlan egy profi együtteshez, hogy a nézőteret pásztázó játékosok a pódiumról „kommunikáljanak” ismerőseikkel, meghívott vendégeikkel. Ezúttal egy (a 8. sorból is jól kivehető) „hello” verte ki nálam a biztosítékot.

A karmester a zenei összhatásért felelős, semmiképp se várható el tőle, hogy illetan-tanárként is funkcionáljon. De aki már eljutott a szakmaiságnak arra a szintjére, hogy megérdemelten kapott helyet nívós együttesben, magától is tudhatná: munkahelye, a pódium egyszersmind „kirakat” is.

Kovács Ilona

Nemzeti Filharmonikus Zenekar 2022. szeptember 25.

Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

A Nemzeti Filharmonikusok hagyományosan Bartók Béla halála évfordulójának előestéjén, szeptember 25-én tartja évadnyitó hangversenyét, melyet ezúttal Oliver von Dohnányi vezényelt. Ilyenkor szinte kötelező, hogy Bartók-kompozíció is elhangozzon, most sem volt ez másként. Az idei évad első hangversenyén Erkel Ferenc Ünnepi nyitánya (1887) és Dohnányi Ernő Amerikai rapszódiaja (op. 47 – 1953) fogta közre Bartók Béla II. hegedűversenyét (Sz. 112, BB 117 – 1937–38), majd a három magyar zeneszerző kompozíciója után, a koncert zárásaként Igor Sztravinszkij Tűzmadár-szvitje (1919) hangzott el.

Ha arra keresnénk a választ, hogy van-e közös vonása a három magyar műnek, akkor a mindegyikben hangsúlyosan jelen lévő hazaszeretetet említeném elsősorban. Erkel jeles eseményre, a Nemzeti Színház megnyitásának ötvenéves jubileumára komponálta nyitányát. A címhez hű ünnepi hangulatot nagyrészt a rézfúvósok kiemelt szerepeltetésével érte el a szerző, és persze két magasztos dallam – a Himnusz és a Szózat – többszöri megidézésével. Már az első percektől, a lassú bevezetésben felfigyelhettünk a Nemzeti Filharmonikusok rézfúvós karának kitűnő diszpozíciójára, ami az egész estén kitarított. Szépen megformált volt a lírai középrész is, itt a fa-

fúvósok és a vonós szólamok tettek ki magukért, különösen megkapó volt a klarinét és a fuvola párbeszéde. Nagy odaadással és szépen felépített fokozással szólalt meg a tételt záró apoteózis, a Himnusz és a Szózat foszlányai-val. Érdekes volt megfigyelni Erkel önzetlenségét: a saját nemzeti imájából csak rövid részeket idézett a mű során, míg kollégája, Egressy Béni megzenésítéséből nemcsak hosszabb szakaszokat hallhattunk, de a mű végi megdicsőülésbe is a Szózat részletét illesztette be a szerző.

Az ünnepi hangulat Bartók Hegedűversenyével folytatódott, melynek szólóját Banda Ádám játszotta. Bartók e műve különösen gazdag szárnyaló dallamokban, melyben az élet szebbik oldalát énekli meg, persze nehéz hangszerteknikai feladatokkal megtűzdelve. Az optimista hangvétel, a világos színek dominanciája az egész kompozíciót átszövi, és annak ellenére is a magyar népdalok hangulatát érezzük a műben, hogy nincsenek benne konkrét parasztzenei idézetek. A zeneszerző – mint mindig – ebben a kompozíciójában is nemes egyszerűséggel, sallangoktól mentesen vallott magyarságáról. Banda Ádám nagyszerűen tolmácsolta a mű eszmei mondanivalóját és végig kiérlelt produkciót nyújtott. Magabiztosan játszott, játékan érződött, hogy minden hanggal el tud számolni, minden motívumot értelmezett és elhelyezett a mű egészében. Mind hangszerteknikailag, mind muzikálisan fölülményes előadást hallottunk tőle. A magyar népzene anyanyelvi megidézése talán a lassú tételben a leghangsúlyosabb, a hegedűművész és a Nemzeti Filharmonikusok pedig éltek a lehetőséggel és érzékenyen rajzolták meg a bartóki dallamvonalakat. E variációs tételben a zeneszerző az ütősökre bízott fontos feladatot, akik kiváló teljesítményükkel szereztek örömteli perceket. A szólóhegedű hangja itt is kivételesen, ihletetten szól, mintha egy bensőséges valómást mondana el. Parádés volt a zárótétel megszólaltatása is. A zenekar interpretációjában jelen volt az ironikus, olykor ördögi karakterizálás, a táncos hangvétel, és végül a diadalmas győzelem mámore, nem csoda, ha a közönség hosszan tartó vastappsal fejezte ki elismerését.

A szünet után elhangzott Dohnányi-mű kevésbé ismert, nem tartozik a zeneszerző legtöbbet játszott kompozíciói közé, már csak ezért is igazán hálásak lehetünk, hogy bekerült a programba. Ha nem tévedek, az, hogy Dohnányi-darab is elhangozzon, a karmester kérése volt, aki távoli rokonságban áll az Amerikai rapszódia szerzőjével (ükapja Dohnányi Ernő nagypapjának volt testvére). A mű a zeneszerző utolsó zenekari alkotása, az athensi Ohio University felkérésére született. Dohnányi a kompozícióban a megrendelők kívánságát teljesítve amerikai népdalokat dolgozott fel, ám olykor mégis mintha tetten érhető lenne a magyar hangvétel is. Az első népdalban például a tárogatót idéző angolkürt, majd a klarinét szólamai juttatják eszünkbe a magyar rónát, ráadásul az egyik népdal szövege (I am just a poor wayfaring stranger – Csak egy szegény vándorló idegen vagyok) is mintha a hazájától elszakadt zeneszerző üze-

nete lenne. A zseniálisan meghangszerelt Amerikai rapszódiaát egy szintén színpompásan megírt mesezene követte. Az est zárásaként Sztravinszkij Tűzmadár-szvitje a Nemzeti Filharmonikusok jutalomjátéka lett, ahol Oliver von Dohnányi pálcája alatt egyaránt nagy-szerűek voltak a szólók, a kamarazenei megnyilvánulások és a tutti részek. Az interpretáció szinte láttató erejű volt: mintha a színpadra léptek volna Sztravinszkij balletzenéjének szereplői: a Tűzmadár, Iván cárevics, Kascsej és a többiek. Nagyszerű évadkezdés volt.

Kovács Ilona

A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara 2022. szeptember 26.

Zeneakadémia

A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara Dohnányi-bérlétének első hangversenyén – Kovács János vezényletével és Fejérvári Zoltán zongoraművész közreműködésével – kivételesen egyedi és különleges programot hallhatott a közönség. Maga a karmester – több évtizedes sikeres pályával, annak minden tapasztalatával a háta mögött – a koncert előtt azt nyilatkozta, hogy eddigi karrierje során talán még nem vezényelt ehhez hasonlóan nehéz műsort.

Az est négy kompozícióját a 20. század két géniusza jegyezte: Bartók Béla művei szólaltak meg az első féldőben (a zeneszerző halála hetvenhetedik évfordulójának napján), a szünet után pedig Richard Straussé. Kettejük életműve nemcsak párhuzamosan haladt egymás mellett, de hatottak is egymásra (főleg Strauss Bartókra), és sok kapcsolódási pontot fedezhetünk fel pályáivuk alakulásában is. A 20. század elején például éppen Strauss *Also sprach Zarathustra*-ja mutatott kiutat Bartók korai alkotói válságából. (Dohnányi Ernő hívta fel ifjú kollégája figyelmét a szimfonikus költeményre, el is játszoták együtt a partitúrát.) A koncert két szélső alkotása – Bartók *Táncszvitje Sz. 77, BB 86 – 1923*) és Strauss *Don Juan* című szimfonikus költeménye (op. 20 – 1888) a már érett zeneszerzőket mutatta meg, míg a „belül lévő” két zongoraszólós kompozíciót – Bartók: *Scherzo zongorára és zenekarra* (op. 2, BB 35 – 1904-05) és Strauss: *Burleszk zongorára és zenekarra* (1885) című darabjait – mindketten fiatalon, ugyanabban az életkorban, 23-24 évesen írták alkotóik. Így, egymás után hallva e fiatalkori zongoraverseny-tételeket válik igazán nyilvánvalóvá, milyen sok közös vonása van a két műnek: Bartók számára minden bizonnyal modellként és inspirációként szolgált idősebb kollégája opusza. Nem csak felépítésük és hangszerelésük mutat megdöbbentő hasonlatosságot, de a címadásban is azonosan gondolkodott a két szerző. Bartók műve eredetileg a *Burleszk* címet viselte volna, és csak később nevezte át *Scherzo*-vá, míg Strauss éppen fordított utat járt be – *Scherzóból* lett *Burleszk*. És ha már a Rádiózenekar előadásában

hallottuk Bartók fiatalkori zongoraverseny-tételét, ne felejtjük el megemlíteni azt az egyáltalán nem elhanyagolható zenetörténeti tény, hogy miután Bartók az 1905 tavaszára tervezett bemutatót lemondta az akkori Filharmóniai Társaság muzikusainak felkészületlensége és elutasító magatartása miatt, ezt a hiátust éppen a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara pótolta ötvenhat évvel később, 1961-ben, Lehel György vezényletével és Tusa Erzsébet szólójával.

Fejérvári Zoltán mindkét műben a zongorajáték csúcsát mutatta meg. Reprodukálta és megidézte azt a zenei világot, melyből e kompozíciók táplálkoznak: a legnemesebb liszti, brahmsi örökséget, ahol folyamatosan változnak az elképesztően nehéz virtuóz részek a bensőségesen lágy szakaszokkal. A fiatal zongoraművész az előbbiben fölényes hangszeres tudásáról, az utóbbiban csodálatra méltó zeneiségéről tett tanúbizonyságot. Továbbá kivételes álló- és koncentráció képességéről, hiszen kétszer is hosszú és igényes darabok szolístájaként lépett színpadra. A fáradtság nyomai egyáltalán nem mutatkoztak játékán, az első perctől az utolsóig mindkét műben a maximumot nyújtotta. Ha előadásának fő jellegzetességeit szeretnénk megragadni, először talán sokszínű zenei palettáját említhetnénk, ahol rengeteg színből keverte ki az éppen megfelelőt (ehhez pedig mindig a megfelelő árnyalatot választotta ki végtelenül gazdag billentéskultúrájának tárházából). Másrészt pedig egy olyan, a másikra figyelő, a másikhoz alkalmazkodó kamarazenei attitűdöt figyelhetünk meg zongorázásával kapcsolatban, mely során végig folyamatos, figyelmes párbeszédet folytatott az egyenrangúnak tekintett zenekarral. (A zongora és a zenekar közötti egyenrangúságot egyébként Bartók és Strauss is kihangsúlyozta és nyilvánvalóvá tette, például azzal, hogy a zenekar e művekben több alkalommal is magára marad, egyedül játszik, de szerepe akkor sem alárendelt, ha együtt szól a zongorával.) Mindkét zeneszerző sok és igényes szólót írt a zenekar muzikusainak, szépek voltak a fa- és rézfúvós megszólalások, a koncertmester, Mihályi Éva hegedűszólói, a Strauss-Burleszkben pedig különösen élvezetes és emlékezetes perceket köszönhetünk a timpani-szólóknak is. A zenekar tehát nem egyszerűen „kísért”, hanem azonos súlyú közreműködője volt mind a *Scherzónak*, mind a *Burleszknak*. Nemcsak megtanulták nehéz szólamaikat, hanem előadták, megformálták és – Kovács János értő vezényletének köszönhetően – értelmezték is a zenei anyagot. A koncertet nyitó *Táncszvit* és az estet záró *Don Juan* a két zongoraszólós kompozícióhoz képest gyakran játszott repertoárdaraboknak számítanak, ám Kovács János nem rutinból dirigált, hanem a legapróbb részleteket is kidolgozta. Éltek a különböző – magyar, szlovák, román, arab – népek dallamait idéző, Bartók által kölött táncait megrajzoló karakterek, a *Don Juan* pedig jó érzékkel megválasztott tempókkal, sodró energiával, ezernyi zenei petárdával zárta a koncertet.

EGY ELŐADÁS – KÉT KRITIKA

Malina János

MÁV Szimfonikus Zenekar – 2022. október 13.
Zeneakadémia

„Korszakok zenéje” címmel adott bérleti hangversenyt a *MÁV Szimfonikus Zenekar* október 13-án a Zeneakadémián. A műsoron Mozart, Eötvös Péter és Dubrovay László darabjai hangzottak fel; a három szerző három különböző évszázadot képviselt. Az est dirigense a zenekar vezető karmestere, *Farkas Róbert* volt.

Már a koncertet nyitó *Varázsfuvola-nyitány*ban megfigyelhettük, hogy Farkas Róbert nem az artikuláció metszetszerű élességére, nem a tagolás plaszticitására, hanem inkább a folyamatosságra, a zenei folyamat kohéziójára, a rajzos szólamok helyett a dúsabb, tömörszerűbb hangzásra helyezi a hangsúlyt. Mindez az Allegro tempójú főrész inkább Allegro di moltónak nevezhető, feszített tempójában is megnyilvánult, minek következtében a főtéma hatszor ismételt staccato nyolcadai összemósdok kissé, és ütemeken belül előírt hirtelen dinamikai váltások is vesztek plaszticitásukból. A nyereség oldalon elkönyvelhettük viszont a forma szemléletes, szerves kibontakozását és a feszültség megtorpanás nélküli növekedését: a nyitány záróakkordja után szinte csalódást éreztünk, amiért a lendület nem vezetett át az opera első, igen mozgalmas jelenetébe.

Majd 220 évet ugrottunk előre: a második műsorszám Eötvös Péter 2011-ben bemutatott *Cello Concerto Grossója* volt *Várdai István* szólójával. A Perényi Miklós közreműködésével bemutatott darabnak ez volt a második magyarországi előadása, egyébként az első alkalom, amikor Várdai szólójával szólt meg.

A versenymű címe tulajdonképpen két cím egymásba csúsztatásából ered: a darab ugyanis egyaránt felfogható „cello concertónak”, csellóversenynek és „concerto grossónak”. Ez a nyolc játékosból álló csellószóló különleges helyzetéből adódik: a szólista szemszögéből nézve ez a zenekar része, a zenekar szempontjából viszont – a szólistával együtt – a concerto grosso teljes zenekarral szembeállított hangszercsoportjának, a „concertinónak” feleltethető meg.

Eötvös az erdélyi magyar tánczene karakterein, effektusain, ritmikai képletein alapuló táncjelenetek soraként jellemzi művét, az azonban semmiképp sem afféle táncszvit, részben a barokk concertóra jellemző nagyforma és stíluselemek, részben az avantgárd, helyenként nagyon is kemény hangzás, a rendkívül ötletgazdag eötvösi szín- és hanghatások eredményeképpen.

A rendkívül szuggesztív és gondosan kidolgozott előadás minden tekintetben jól szolgálta a darab befogadását. Farkas Róbert az igen nehéz és sokrétű partitúrát valami belső ruganyosságtól hajtva, nem csupán példás precizitással, hanem átütő energiával, a néptáncok vitalitását és méltóságát is tükrözve vezényelte. A darabban fontos szerephez jutó ütős szekció virtuózan és magabiztosan határozta meg a nyitószakasz energikus jellegét, és a teljes zenekar is érzékenyen követte a képek és hangulatok, a zenekari effektusok gyors váltakozását – utóbbiak kö-

Fittler Katalin

MÁV Szimfonikus Zenekar – 2022. október 13.
Zeneakadémia

Méltán vártuk nagy érdeklődéssel a Lukács Miklós bérlet nyitókoncertjét. A „Korszakok zenéje” címmel meghirdetett műsor Mozart ismert-kedvelt repertoárdarabjai (A varázsfuvola – nyitány, g-moll szimfónia K. 550) mellett két kortárs magyar szerző művét kínálta, Dubrovay Lászlótól a Faust, az elkárhozott című balett zenéjéből összeállított Szvitek sorozatából az elsőt, valamint magyarországi bemutatónként Eötvös Péter Cello Concerto Grossóját. Az est dirigense Farkas Róbert volt, aki tavaly szeptembertől az együttes vezető karmestere, szólistája pedig Várdai István, aki magyar csellistaként a berlini ősbemutató jegyző Perényi Miklóst követően vállalkozott az Eötvös-mű szólista-feladatára.

Aki az utóbbi időben ritkábban hallotta a MÁV Szimfonikus Zenekart, meglepve vette észre a jelentős személyi változásokat: megfiatalodott az együttes, megannyi „új arc” látható. Nem véletlen tehát, hogy a vezető karmester – eme személyi feltételek ismeretében – megkülönböztetett figyelemmel irányította a Mozart-művek előadását is. Energikus mozdulataival a nagyformák építkezését segítette elő, részletező beintéseivel pedig biztonságérzetet kívánt adni a játékosoknak. A Zeneakadémia Nagytermében a jelentős vonóskarral megszólaltatott művek lenyűgözően intenzíven szóltak, a kisebb létszámú historikus együttesek immár „megszokott” hangzásképpével azonos rangú élményt kínálva.

Az éves programfüzetben meghirdetett programhoz képest változott a műsorszámok sorrendje. Mindkét félidő Mozarttal kezdődött, a nyitány után következett Eötvös műve, míg Dubrovay szvitjének a finálé funkciója jutott. Szerencsés volt ez a sorrend, a közönségen túl minden bizonnyal az előadóknak is. Attól pedig aligha kellett tartani, hogy az egyébként magas átlagéletkorú hallgatóság nem várja ki a műsor végét. (A 19 órai kezdet is közönségbarát gesztus!)

Két magyar kortárs mű, évadkezdetkor! Merész vállalkozó kedvről tanúskodik, és remélhetőleg a lelkes fogadtatás arra inspirálja a programok tervezőit, hogy rendszeres hangképekkel tájékoztassák a publikumot a hazai zeneszerzés utóbbi évtizedeinek produktumairól.

Jó ötlet volt Eötvös és Dubrovay egy-egy művének kiválasztása. Csaknem egyidős a két szerző (Dubrovay 1943-as, Eötvös 1944-es születésű).

zül emlékezetes maradt számomra a lassú középső szakaszban a rézfúvósok és a harangok izgalmas kombinálása.

Várdai István egyszerre játszotta a virtuóz és magabiztos szólista és az együttes egészével élő kölcsönhatásban álló kamarazeneész szerepét. Csellóhangja, mint mindig, varázslatos volt, és még egy-két, tételek kapcsolódásában szerves szerepet játszó tartott hangja is egész dallamokkal ért fel.

Mozart K 550-es jegyzékszámú „Nagy” *g-moll szimfóniája* következett ezután. Az előadás jellegzetes vonásait már a koncert nyitószáma megelőlegezte. A nyitótétel expozíciója is a lendület, a folyamatosság előtérbe állítása, a szokásosnál hajszálnyival gyorsabbra vett, bár a finom differenciálás és az éles kontrasztok szempontjából kedvezőtlenebb tempó volt jellemző. A frappáns dinamikai kontrasztok is inkább folyamatos erősítés-halkítás, semmint hirtelen akcentusok formájában jelentek meg; viszont a tétel egésze megint feltartóztathatatlanul haladt a szinte eksztatikus befejezés felé. A mű legmeggyőzőbb tételének az Andante bizonyult homogén zenekari hangzásával, folyékony tempójával, legfőképpen pedig a diszsonanciák jelentőségteljes, szinte érzéki megformálásával.

A tempó túlfeszítettsége a Menuettóban bizonyult a leginkább problematikusnak. Ez a kifejezetten tragikus kicsengésű tánc ebben a tempóban tőle idegen könnyedségre, már-már frivolitásra tett szert: a jelentőségteljes harmóniamenetek teljes értékű appercipiálására ugyanis ez a tempó nemigen hagyott időt a hallgatónak. Kissé gyorsan lendült túl a zene a zárótétel kidolgozási szakaszának szünetektől zilált „dodekafon” epizódján is; Farkas Róbert a talajvesztettség érzete helyett célratoró határozottságot sugározva jutott túl ezen a szakaszon. A tétel egészének eksztatikus, viharos száguldása, a briliáns futamok villódzása azonban nagyon is élményszerűen adta át a hallgatóknak a zene nyugtalanító, „démoni” hangulatát.

Zárószámként ismét magyar kompozíció: Dubrovay László Faust, az elkárhozott című balettjének I. szvitje hangzott fel. Az 1995-ben komponált zene mára sem vesztett elemi erejéből, szuggesztivitásából. Bár a koncert két, azonos nemzedékhez tartozó magyar zeneszerzőjének – részben közös korai élményekből táplálkozó – zeneszerzői egyénisége egészében véve erősen különböző, ezúttal hallott műveik két fontos közös vonásukat is kiemelik. Közülük az egyik a különlegesen eredeti, újszerű elemekben gazdag és kimeríthetetlen hangszerelési fantázia, a másik pedig az erőteljesen képszerű gondolkodás; persze a kettő egymással is összefügg. Dubrovay esetében az utóbbi azt jelenti, hogy úgyszólván színpadra sincs szükség ahhoz, hogy magunk előtt lássuk a dráma adott jelenetét: a zene gesztusai egyaránt pótolják a beszédet és a mozdulatot. Farkas Róbert nagy meggyőző erővel szólaltatta meg a Faust portréját felvázoló, hallatlan ellentmondásokat átfogó, megrázó erejű nyitótételt, s a következőben, Mefisztó portréjában a – gyengeséget jelentő? – groteszk elemet. Számomra a III. tétel, a „Kocsmajelenet” jelentette a legemlékezetesebb pillanatokat: Farkas és a MÁV-zenekar bővérű tolmácsolása ébresztett rá ugyanis arra, hogy Dubrovay szimfonikus eszközökkel kifejezett, ragyogó humora olyasvalami, amivel nemigen találkozhattunk Ránki György Pomádé királya óta. Azután egy idilli szépségű tétel következett költői és ihletett előadásban, kitűnő hegedűszólóval, majd a „Boszorkányszombat” elemi erejű interpretációja zárta a közönség által lelkesen fogadott estét.

Mindkettőjük oeuvre-jében jelentős szerepe van a zenekari kompozícióknak, mindkét szerző alapos elektronikus zenei ismeretek-tapasztalatok birtokában hoz létre sajátos hangzásokat-hangszíneket, oly módon, hogy az újszerű feladatok megoldása sohasem erőpróba a játékosoknak, hanem a hangzáskép egészének megtervezett változatosságát szolgálja. Mindkettőjük zenéjéből kiérezni valamiféle „magyar” tónust, és az is közös bennük, hogy zenéjükben (lett legyen bármely műfajhoz tartozó alkotásról szó) szerepe van a mozdulatszerű, nemritkán táncos gesztusoknak. Rendkívül gazdag színpadi termés birtokában, Eötvös zenéjében valamiféle „láttató” mozzanat is állandóan jelen van; a hallás alapján néha nehezen beazonosítható hangszerelés különleges színei sohasem tévesztik hatásukat. Dubrovay zenéjének változatos karaktervilága könnyebben megragadható szavakkal; az egyes hangszereknek a szólóhangszeres darabokban bejárt hangszín- és játékmód-lehetőségei gazdag „készletet” biztosítanak számára, amelyből gyakran alkalmaz hatásos fordulatokat nemcsak szólóállásoknál, hanem egész szólamnak szánt játszanivalónál is. Karaktervilágának alapelemei közé tartoznak a groteszk, néha csúfondáros mozzanatok, amelyek megkönnyítik a hallgató érzelmi tájékozódását az egyes tételekben.

A két kortárs-mű mindegyike szinte kihívásrangú feladatot jelentett a zenekarnak. Eötvös Péter művében a szólista Várdai István mellett megkülönböztetett szerepet kapott a gyakran koncertáló gordonkaszólam – a hallgató, a művel való első ismerkedéskor, a különleges műfajú darabban a versenymű-szerű (a szólista és a zenekar közötti) struktúra és a koncertáló szakaszok, tehát a szólócellista és a gordonkaszólam közötti kommunikáció területei mentén tájékozódhatott, külön figyelmet szentelve a fel-felbukkanó népzenei elemeknek, amelyeket a műsor ismertetője is kihangsúlyozott. Nagy öröm, hogy a MÁV Szimfonikus Zenekar is feliratkozott az Eötvös-művek magyarországi bemutatóinak előadói listájára!

A Dubrovay-műre oldottabb légkörben került sor – érezhető aktivitással vett részt benne valamennyi játékos. Amikor hosszabb ideig nem volt játszanivalója egy-egy szólamnak, engedték tovább élni magukban a felhangzó zenét, ezzel is az előadás gördülékeny folyamatosságát erősítve.

A kortárs zenében is jártas Farkas Róbert megbízhatóan irányította a zenei folyamatokat, inspiráló lelkesedése kihatott a pódium egészére.

A markáns, erőteljes indulás lendülete remélhetőleg kitart az egész évadra!

Fittler Katalin

Nemzeti Filharmonikus Zenekar**2022. november 1.**

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Az évadkezdetet követően, amely az utóbbi években örvendetesen gazdag érdekes-izgalmas zenei programokban, sajátos tematikához kínál apropót a Mindenszentek, illetve Halottak Napja kettős ünnepe. Ilyenkor feltűnően növekszik a gyászmisék műsorra tűzése, és szinte magától értetődőként vesszük tudomásul, hogy leggyakrabban Mozart és Verdi remeke kerül előadásra, annál is inkább, mivel a zenehallgatási szokások közül napjainkban is a már megkedvelt kompozíciók újrhallgatásának gyakorlata tekinthető általánosnak. Az „ugyanazt, de kissé másként” elv is érvényesül, hiszen ugyanazt a kompozíciót több együttes tolmácsolásában hallgathatjuk újra. Nem haszontalan ez a gyakorlat a tekintetben sem, hogy miközben elmélyül a műismeret (nemegye zenebarátot hallottam, amint meggyőzően állítja magáról, hogy „hangról hangra ismeri” a művet...), egyre több figyelem jut az interpretációs sajátosságok észrevételére, a kivételes-szép megoldások értékelésére.

Miközben erőteljesen él ez a tendencia, örömmel észleljük a koncertkínálat repertoár-bővítő tendenciáit. Ezek közé tartozott az idei évadban Janáček Glagolita miséje, majd Mindenszentek Napjára időzítve Berlioz Requiemje.

Ez a kompozíció, amelynek szerzője a Grande Messe des morts címet adta, négy nap híján 185 éve került bemutatásra Párizsban, az Invalidusok templomában. A 34. évben járó szerzőnek ez az ötödik opusz-számmal ellátott műve. Lehet játszani a számokkal, az életkort és a műjegyzéket illetően is – de fontosabb felfigyelni arra a kezdettől megfigyelhető jelenségre, hogy Berlioznak legfontosabb „hangszere a zenekar”. Mondhatni, „zenekarban gondolkodik”. Zenetörténészek nem véletlenül örökítették meg, hogy Berlioz gyakran beszélgetett zenekari muzikusokkal a hangszerük lehetőségeiről, sajátosságairól (később Sztravinszkij is hangsúlyozta az ilyesfajta tapasztalatszerzés rendkívüli hasznosságát). Az ilyesfajta érdeklődés nyomait viseli a korábbi Fantasztikus szimfónia is – és mindmáig aktuális méltán híres Hangszerezéstana! Éppen ezért Berlioz műveinek tanulmányozásához nem adnak támpontot a kivonatok, tehát a szakmabeliek szűk köre számára partitúrákból próbálhatja megfejteni a szerző „titkát”, elsődleges tájékozódáshoz pedig (előadóknak és hallgatóknak) a hangzó kompozíciók jelentik az elsődleges forrást.

A Berlioz-művek játszottságának gyakoriságát épp az akadályozza, hogy „megfelelő” előadói apparátust igényelnek, létszámban és felkészültségben egyaránt. Nem véletlen, hogy nem tartozik zenekarok (és énekkarok) rendszeresen játszott repertoárdarabjai közé a rendkívül nagyszámú előadót igénylő Requiem! Éppen ezért ajándéknak tekinthette a budapesti koncertlátogató, hogy élő előadását élvezhette a Műpában. (A rádióközvetítés jóvoltából hangzó élményként végtelenített közönséghez jutott el a produkció.)

Igénybe kellett venni a pódium megnövelésének lehetőségét: a nézőtér betűkkel jelölt sorain kívül az első két számított sor is kikerült – emellett a pódiumerkélyek és az orgonaulás is a játéktérhez tartozott. A hallgatóságot már a látvány is lenyűgözhetette – s ehhez jött a hangzás!

A Nemzeti Filharmonikus Zenekarhoz három kórus társult: a Nemzeti Énekkar, a Magyar Rádió Énekkara és a Honvéd Férfikar. A Sanctus-tétel tenor szólóját Andrew Staples énekelte, szívhezszóloán, a karmester Howard Williams volt.

Még a lelkes zenekedvelők legtöbbje is leginkább olvasmányából „ismerte” ezt a monumentális művet, tehát személyesen „bemutatóként” élhette meg az előadást (véltetően kevesen büszkélkedhettek korábbi hangfelvétel-élményekkel, tehát aligha állt fenn a preconcepcionális elvárások, s az összehasonlítás „veszélye”).

Érdeemes volt olvasni a kivetített szöveget, mivel Berlioz viszonylagos szabadsággal kezelte a szöveget – ráadásul a folyamatos szöveg-érthetőséget számonkérni az énekkartól irreális lenne. (Hadd hivatkozzam egy – kortárs magyar – zeneszerzőnek saját műve előadónak szánt megjegyzésére, miszerint nem elsődleges fontosságú a szövegmondás, vagyis a szöveg szavainak érthetősége, mert a hangulati-érzelmi hatást a komplex zenei szöveget kifejezi...) Ráadásul az általánosan ismertnek tekinthető szövegrészek (elsősorban tétel- ill. szakasz-kezdetek) önmagukban is tájékoztató értékkel rendelkeztek.

Jelesre vizsgázott a gyakran – jogosan – kritikával illett hallgatóság: pissenés sem hallatszott, a tételszünetekben sem! Működött a „bioáram”, közösség formálódott mintegy másfél órára; a pódiumon és a nézőtérén egyaránt érződött a kivételes alkalomnak kijáró figyelem. Korántsem csupán a monumentalitás nyűgözte le a hallgatót! Sőt, még a legharsányabb pillanatokban sem a decibelek hatottak, mivel olyankor is érződött a faktúra kidolgozottsága. Tobzódtunk – kis túlzással – soha-nem-hallott színekben (néha nehéz lett volna beazonosítani a hangszín-keverésben résztvevő hangszereket), amelyek szokatlan/váratlan szépségükkel sohasem tévesztették el hatásukat. És ebben a környezetben fokozott mértékben hatottak a személyes pillanatok, a grandiózus látomás álmosszerű mozzanatai.

Külön kell említeni a „térélményt”, amelyet a terem különböző pontjain helyet foglalók különbözőképp élhettek meg. A minden irányból hangzó rezek átható-intenzív hangja sajátos dimenziót adott – csak utóbb merült fel a hallgatóban a gondolat: annakidején (vagy akár azóta is egy kisebb térben) hogyan szólhatott mindez. És visszatérve az alap-kérdéshez: honnan az alkotói szellemnek ez a fajta nagyot-álmodása, amely nemcsak korábban nem létezett hangzást tudott elképzelni, hanem annak „receptjét” is meg tudta adni a partitúrában?

Felelősségteljes produkció részesei lehettünk, elismerés és köszönet érte valamennyi közreműködőnek. Az élményen túl ahhoz a többlet-tanuláshoz jutott valamennyi hallgató, hogy a későbbiekben sohasem fog egyenlőségjellet tenni Berlioz neve és a Fantasztikus szimfónia címe közé.

Fittler Katalin

A Magyar Rádió Művészeti Együttese**2022. november 11.**

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti

Hangversenyterem

Kovács László karmester bravúros „beugrásának” köszönhetően hallgathatta meg a Lehel-bérlet nyitóelőadásának eredetileg is tervezett műsorát a közönség. A sajátos program eredményesnek bizonyult: jóllehet, élő adásban odahaza is élvezhető volt, mégis népes hallgatóság bizonyította elkötelezett véleményét: a koncertélmény semmivel sem pótolható.

Az est első felében Dohnányi Ernő két műve csendült fel: az Amerikai rapszódia (op. 47) és a csellóra és zenekarra készült Koncertstück (op. 12). Éppen 70 éve kapta a felkérés – tetszőleges koncepciójú – mű írására Dohnányi, az Ohioi Egyetem fennállásának 150. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségre. 1954 februárjában nagy sikerrel került közönség elé az amerikai dallamokat feldolgozó mű, ami több szempontból is várható volt: a felhasznált dallamok ismeretek-kedveltek voltak a hallgatóság számára, az ünnepi alkalom eleve várakozásteljes hangulatot biztosított – és aligha téveszthette el hatását a frappáns tétel, amelyben jól érvényesült Dohnányi hangszerelő remeklése. Ráadásul a szünet nélkül egymásrakövetkező szakaszok mindegyike formailag is könnyen követhető, tehát első hallásra befogadható darab született.

A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara tolmácsolásában tökéletesen érvényre jutott az a frissesség, amely a partitúrától árad. A dallamokban rejlő feldolgozási lehetőségek frappáns kihasználása, különböző hangszerek-hangszer-csoportok szólisztikus szerepeltetése egyes melodikus fordulatokban: megannyi „figyelnivaló”, amely egyszersmind biztosította a hallgató tájékozódását, akár a művel való első találkozás esetében is. A részletező kidolgozottságnak meglett a haszna!

A Koncertstück egyszerre tekinthető hálás és hálatlan darabnak. A muzikológusok által leginkább Schumann csellóversenyével rokonított – hasonlóképp egyteteles – kompozíció bevallottan nem akar versenymű lenni, jóllehet egyértelműen szólista-rangú művész közreműködését igényli. Fenyő Lászlót hallgatni mindig kivételes élmény – ezúttal is gyönyörködtető volt játéka, habár a mű koncepciójából és a hangszerelésből adódóan néha a csellósólamba olvadt a játéka. Cadenza-jellegű szólóival viszont olyan lélegzetelállító csendet hívott életre, ami ritkaságszámba megy a Müpa hangversenytermében. Fenyő László előadásának köszönhetően mindig megszólítottnak érezheti magát a hallgató, még az „elvontabb” zenék is érthetőek. Dohnányi fiatalkori (huszonévesen írt) koncertdarabja esetében csak azon sajnálkozhattunk, hogy a hangszerelésre (mesterségbeli tudás érzékeltetésére) túlzott gondot fordított a szerző, amit a legárnyaltabb dinamika sem tud érdemben módosítani (gyakran „vastag” a zenekari hangzás).

A ráadás Bach-tétel értékes „kárpoztást” jelentett – és Fenyő László e két interpretációjának egymásutánja arra a homogeneitásra mutatott rá, ami játéka sajátosságának tekinthető: ugyanolyan értékes hanganyagból építkezik bármilyen

stílusú- műfajú kompozíciók esetében; már önmagában maga az „egy hang” is értékesen megmunkált – s ez valamennyi hangra igaz! Hogy milyen struktúra mentén helyezkednek el ezek az igazgyöngyök, az már a kompozíció és interpretáció eredményes találkozásából adódik.

Vélhetően a csellósólám játékosainak is különleges élmény volt a kapcsolat-tartás a kiváló szólistával, különböző kommunikációs viszonylatokban.

Kétségtől nagy várakozás előzhetette meg az elsősorban musical-szerzőként világhírré szert tett Andrew Lloyd Webber Requiemjének előadását. Repertoár bővítést jelenthetett az énekkarnak – és épp ennek köszönhető, hogy nem zenekari koncertként, hanem a MR együtteseinek fellépéseként hirdették a programot. Az intézmény harmadik művészeti együttesét, a Gyermekkorust két szólista képviselte (Rétháti Borbála és Zsolnay Orsolya), akik minden bizonnyal a legilletékesebbek a jelenleg rendelkezésre álló hanganyagból e szólista-feladatokra. A szólista-feladatokra Kolonits Klárát és László Boldizsárt kérték fel.

Míg a koncert első részében a közönség nagy része számára „premier” a hallgatnivaló, vagyis első ízben találkozott – legalábbis hangversenyteremben – a művekkel, a Webber-mű esetében azzal kellett számolni, hogy immár évtizedek óta ott él sokak fülében/emlékezetében az etalon-értékű, felvételekről számtalanszor hallott előadás. Tehát, a megszólaltatásnak eleve magas mérce jutott – másrészt viszont egészségesen ellensúlyozta ezt, hogy az ismert-kedvelt dallamok/tételek újrhallgatása önmagában is örömforrás.

A közreműködők számára minden bizonnyal élmény a népszerű darab megszólaltatásában való részvétel, akkor is, ha az eredmény objektív értékelése bizony felemás lehet. Ebben az előadásban Kovács László irányítása rendkívüli haszonnal járt. Mind a széleskörű műfaji jártassága, mind a pályája során kikristályosodott mozdulat-készlete nagy segítséget jelentett (az ideális tempóválasztásokkal, a hirtelen karakterváltások előkészítésével, stb.). A zenekar és az énekkar műismeret birtokában avatott tolmácsnak bizonyult. Más kérdés, hogy a szélsőséges hangigények néha szinte megoldhatatlan feladat elé állították az énekeseket – ezért nemcsak olyan esetekben maradtak adósak az érthető szövegmondással, amikor azt szinte feleslegessé tette a karakteres zenei anyag. Az viszont interpretációs kérdés, hogy az énekes szólista mikor tartja fontosabbnak a dalolást, mint a deklamálást – eltérően a hallgatói elvárásoktól. Kolonits Klára hangjának érzéki szépsége ezúttal is gyönyörködtető volt. Az előadás legkritikusabb pontját az exponáltabb gyermek-szólista jelentette (nem véletlen, hogy – miként a műsorismertető idézi is – a mű végleges verziójának bemutató-együttesében három szólistát soroltak fel név szerint!). Felelőtlenység – egyébként jó képességű – gyereket számára megoldhatatlan feladattal nyilvánosság elé állítani. A lányka, miközben testes hangra törekedett, észrevehetően nem mindig tudta irányítani a megszólaltatandó hang dinamikáját – s akkor még a szövegmondás bántó hiányosságairól nem is szoltunk!

A legemlékezetesebb perceket a jól karakterizált kórustételeknek köszönhetjük. És, természetesen, az örökzöldde minősült, mindig-sláger Pie Jesu tételnek.

VARILUX MULTIFOKÁLIS
SZEMÜVEGLENCSEK
MOST
20-40% KEDVEZMÉNNYEL!

- SZEMVIZSGÁLAT,
KONTAKTLENCSÉ VIZSGÁLAT
- SZEMÜVEGKÉSZÍTÉS
AKÁR 1 NAP ALATT
- SZEMÜVEGJAVÍTÁS
- PIACVEZETŐ LENCSE ÉS
KERETGYÁRTÓK SZÉLES
KÍNÁLATA MINDEN
KOROSZTÁLYNAK

RÉSZLETEK: SCHELLOPTIKA.HU

1116. Budapest, Kondorosi út 7.

NYITVA: H-CS:10:00-18:00, P:10:00-16:00

06/20-362-61-44

REGIONÁLIS ZENEKAROK SZÖVETSÉGE

1141 Budapest Szugló utca 125/D
C. épület 3/34.

Elnök: Szabó Sipos Máté
szabosiposmate@gmail.com
Főtitkár: Horváth Gábor
horvath.gabor975@gmail.com
www.regionaliszenekek.rok.hu

***

Békés Megyei Szimfonikus Zenekar

Levelezési cím: Békés Megyei Szimfonikus
Zenekar Közhasznú Kulturális Egyesület
Békéscsaba 5600 Andrassy út 3.
Telefon: 20/4322-948
E-mail: uhrinviktor@freemail.hu
Honlap: www.bekesszmf.hu
Művészeti vezető: Uhrin Viktor

Dunakeszi Szimfonikus Zenekar Egyesület Magyarország

(korábbi Váci Szimfonikus Zenekar)
2120 Dunakeszi, Állomás sétány 17.
Honlap: www.dszz.hu
E-mail: dkszimfonikus@gmail.com

Egri Szimfonikus Zenekar

Levelezési cím: Egri Szimfonikus Zenekar
Kulturális Egyesület
Eger 3300 Knézház K. u. 8.
Telefon: 20/964-1518
Honlap: www.egriszimfonikusok.hu
Művészeti vezető: Szabó Sipos Máté

Gödöllői Szimfonikus Zenekar

Levelezési cím:
Gödöllő 2100 Ady Endre sétány 1.
E-mail: titkarsag@gso.hu
Honlap: www.gso.hu
Művészeti vezető: Rácz Márton

Kecskeméti Szimfonikus Zenekar,

Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ
6000 Kecskemét, Deák tér 1.
Telefon: 06-20/3230-001
E-mail: ksztitkar@gmail.com
jacintfoldi@gmail.com
Honlap: www.hirosagora.hu
Művészeti vezető: Földi Jácint

Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar

Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft.
9400 Sopron, Liszt Ferenc utca 1.
www.prokultura.hu

Szabolcsi Szimfonikus Zenekar Közhasznú Egyesülete

Székhely: 4400 Nyíregyháza,
Szent István u. 12.
mobil: 30 9656 453
E-mail: szabolcsiszf@gmail.com
Képviselő: Nagy Gyula

Tatabánya Város Szimfonikus Zenekara

Levelezési cím: Tatabányai Művészeti Egyesület
Tatabánya Fő tér 34.
Telefon: 30/6926489
E-mail: gezaroman@t-online.hu
Művészeti vezető: Román Géza

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGÉNEK,
VALAMINT A MAGYAR ZENEMŰVÉSZÉK ÉS
TÁNCMŰVÉSZÉK SZAKSZEKSZIVETÉNEK KÖZÖS LAPJA,
A NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM TÁMOGATÁSÁVAL.

A szerkesztőség levelezési címe:

ZENEKAR MŰVÉSZETI BT.

1222 Budapest, Fenyőtoboz utca 6.
e-mail: info@zenekarujrsag.hu

www.zene-kar.hu

Felelős kiadó és szerkesztő: **POPA PÉTER**

Nyomás: EPC nyomda

ISSN: 1218-2702

*Az interjúkban és a kritikákban elhangzott
véleményekkel és kijelentésekkel
szerkesztőségünk nem feltétlenül azonosul.
Észrevételeknek, helyesbítéseknek
készítséggel helyt adunk.*

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGÉNEK TAGJAI:

HIVATÁSOS SZIMFONIKUS ZENEKAROK

Alba Regia Szimfonikus Zenekar

Cím: 8000 Székesfehérvár
Szabadságharcos út 59.
www.arso.hu
igazgató: Ruff Tamás
ruff.tamas@arso.hu
(+36) 30 217 3411

Titkarság telefonszáma: +36 70 522 46 92

Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar Közhasznú Nonprofit Kft.

Cím: 1221 Budapest, Tóth József u. 47.
Levélcím: 1775 Budapest, Pf. 122
Művészeti titkarság: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/b. IV. ép.
Telefon: 322-1488 • Fax: 413-6365
E-mail: nfo@bdz.hu • www.bdz.hu

Concerto Akadémia Nonprofit Kft.

Székhely: 1094 Budapest, Páva u. 10-12.
Levelezési cím: 1450 Budapest, Pf. 75
Központi telefonszám:
(+36-1) 215-5770 • Fax: (+36-1) 215-5462
E-mail: info@concertobudapest.hu
www.concertobudapest.hu

Duna Szimfonikus Zenekar

Magyar Élőzene Nonprofit Kft.
Levelezési cím:
1033 Budapest, Vörösvári út 101.
Próbaterem:
1105 Budapest, Halom u. 42.
Tel.: (+36) 70 652 55 91
E-mail: dunaszimfonikusok@gmail.com
www.dunaszimfonikusok.hu

Kodály Filharmónia Debrecen

4025 Debrecen, Simonffy u. 1/c.
Tel.: (52) 500-200 • Fax: (52) 412-395
E-mail: info@kodalyfilharmonia.hu
www.kodalyfilharmonia.hu

Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Nonprofit Kft.

1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.
Tel.: 411-6600 • Fax: 411-6699
E-mail: info@filharmonikusok.hu
foigazgato@filharmonikusok.hu
www.filharmonikusok.hu

Magyar Rádió Zenei Együttesek Szimfonikusok – Énekkar – Gyermekkórus

Székhely:
1037 Budapest, Kunigunda útja 64.
Levelezési cím: 1088 Budapest,
Bródy Sándor u. 5-7.
E-mail: info@radiomusic.hu
www.radiomusic.hu

MÁV Szimfonikus Zenekar

Székhely: 1093 Bp., Péceli utca 2.
Levelezési cím: 1143 Bp, Stefánia út 61.
Tel.: 338-2664 • Tel./fax: 338-4085
E-mail: office@mavzenekar.hu
www.mavzenekar.hu

Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.

3525 Miskolc, Fábrián u. 6/a.
Tel.: (46) 323-488
E-mail: info@mso.hu • www.mso.hu

Óbudai Danubia Zenekar

1033 Budapest,
Laktanya u. 35. (I. em., 2-es kapucs.).
Tel.: (+36-1) 373-0228, (+36-1) 269-1178
E-mail: info@odz.hu • www.odz.hu

Pannon Filharmonikusok – Pécs

7622 Pécs, Breuer Marcell sétány 4.
Tel.: (72) 500-320
Fax: (72) 500-330
E-mail: info@pfz.hu • www.pfz.hu

Savaria Szimfonikus Zenekar

9700 Szombathely, Rákóczi u. 3.
Tel.: (94) 314-472
Fax: (94) 316-808
E-mail: info@sso.hu • www.sso.hu

Szegedi Szimfonikus Zenekar

6720 Szeged, Széchenyi tér 9.
Korzó Zeneház
Tel.: (62) 426-102
E-mail: orch@symph-szeged.hu •
www.symph-szeged.hu

Szolnoki Szimfonikus Zenekar

5000 Szolnok, Hild tér 1
Aba-Novák Kulturális Központ
Tel.: (30) 9358-368
E-mail: info@szolnokiszfimfonikusok.hu
www.szolnokiszfimfonikusok.hu

Szent István Filharmonikusok Non-profit Kft.r

1145 Budapest, Columbus u. 11.
Tel.: (36 1) 467-0786
E-mail:
rendezveny@zugloifilharmonia.hu

EGYESÜLETKÉNT MŰKÖDŐ ZENEKAR

Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara

1061 Budapest, Andrassy út 22.
Tel.: 331-2550 • Fax: 331-9478
http://www.bpo.hu

KAMARAZENEKAROK

Liszt Ferenc Kamarazenekar

1036 Budapest, Kiskorona utca 7.
Tel/Fax: +36 1 250 4938
lfkz@lfkz.hu http://www.lfkz.hu

Egy valódi hangszerbolt

Kiemelkedően széles választékkal várjuk vásárlóinkat 2023-ban is!

fontrademusic.hu

1081 Budapest, Kiss József utca 14.

+36 1 210 2790, +36 30 488 6622

Nyitvatartás: h-p 9⁰⁰ -17³⁰

Adams Alexander Alphasax A&S Bach Bags Berg Larsen BG Blackburn Buffet Crampon B&S
Cannonball Cherub Conn-Selmer Courtois D'Addario Denis Wick Dotzauer Edwards Francois
Louis Gard Gator Getzen Hammig Hohner Holton Hoyer Jody Jazz Jupiter Keilwerth King
König & Meyer Kromat Leblanc Lorée Ludwig Majestic Manhasset Marca Marigaux Melton
Muramatsu Musser Neotech P. Mauriat Pearl Powell Rigotti Sankyo Schagerl Schilke Schneider
Schreiber Seiko Selmer Silverstein Steuer Straubinger Studio 49 Theo Wanne Trevor J. James
Vandoren Wilde+Spieth Wittner Yamaha Yanagisawa Zoom